

የዳንኤል መጽሐፍ - መቶ ስድሳ ስምንት

የትንቢታዊ እውነት መገለጥ፡- ሁለተኛው የወኪል ጦርነቶች ጦርነት እና የ144,000ዎቹ መታተም

Jeff Pippenger
2024-03-30

አሁን በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ፣ ቁጥር አሥራ አንድና አሥራ ሁለት እንደተመለከተው የተኪ ጦርነቶች ሁለተኛውን ውጊያ እየመለከትን ነን። በእነዚያ ቁጥሮች ውስጥ ያለው ሁለተኛው ውጊያ በእምነት የለሽ የሩሲያ ኃይል እና በዩክሬን ሕዝብ መካከል ያለውን የዩክሬን ጦርነት ይለይታል። በእነዚያ ቁጥሮች ውስጥ ፑቲን እንደ ፕቶሎሚ አራተኛ ድል ያገኛል፤ ነገር ግን ከድሉ በኋላ በራሱ ልብ ከፍ ከፍ ይለል፤ እና ናርሲሲስታዊ ራስን ማክበር የውድቀቱ ምክንያት ይሆናል። የዚህ የአሁኑ ታሪክ ታሪካዊ ውክልና ጠቃሚ የሚሆነው፣ ይህ የአሁኑ ታሪክ በመንፈሳዊ ሁኔታ ምንን እንደሚወክል ለሚያስተውሉ ብቻ ነው።

በአሥረኛው ምዕራፍ የመጀመሪያው ቁጥር ውስጥ፣ የእግዚአብሔርን የዘመኑ መጨረሻ ሕዝብ የሚወክለው ዳንኤል፣ “ራእዩን” እና “ነገሩን” ሁለቱንም እንደሚያስተውል ተለይቶ ተገልጿል። ራእዩና ነገሩ ደጋግመው አንድ የእውነት መስመር እንደሆኑ በአንድነት የሚወክሉ ቢሆንም፣ እርስ በርሳቸው ግን ልዩ ናቸው። እነርሱ የኡላይና የሕዳዌል ወንዞች ናቸው። እነርሱ “ማሬህ” እና “ካዘን” ራእዮች ናቸው። እነርሱ የሁለት ሺህ አምስት መቶ ሃያ ዓመታት ትንቢት ከሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመታት ትንቢት ጋር በተያያዘ ናቸው። እነርሱ የእግዚአብሔር ሕዝብ ውስጣዊና ውጭዊ ምስክርነት ናቸው። ጌታ አስፈላጊ ያልሆኑ ነገሮችን አይደግምም። የመጀመሪያ መጠቀስ መርህ የሚያሳየን ነገር ይህ ነው፤ በመጨረሻው ራእይ ስለ ዳንኤል መጀመሪያ የሚነገረን ነገር፣ “ካዘንን” እና “ማሬህን” ሁለቱንም የሚያስተውሉ የእግዚአብሔርን የዘመኑ መጨረሻ ሕዝብ እንደሚወክል ነው። ስለዚህ የቁጥር አሥራ አንድና አሥራ ሁለት ትንቢታዊ ታሪክ በትክክል እንዲገባ ከተፈለገ፣ ራእዩንና ነገሩን ማየት እጅግ ወሳኝ ነው።

ዳንኤል በራእይ ምዕራፍ አሥራ አንድ ያሉትን መቶ አርባ አራት ሺህ ይወክላል፤ እነርሱም በሚለራውያን ታሪክ ውስጥ የተፈጸመውን የአሥሩ ደናግል ምሳሌ ፍጹም ሁኔታ ዳግም አድርገው ተደግመዋል። እነርሱም፣ እንደ ሚለራውያን ሁሉ፣ የመጀመሪያ ተስፋ መቁረጥ ተቀበሉ፤ ይህም በራእይ ምዕራፍ አሥራ አንድ ውስጥ ከጥልቁ ጉድጓድ የሚወጣው እምነት የለሽ “woke” አውሬ እንደገደለቸው ተወክሎ ቀርቧል፤ ከዚያም በታላቁቱ ከተማ፣ በግብፅና በሰዶም በተባለችው ስፍራ፣ ጌታ ክርስቶስም ደግሞ በተሰቀለበት በዚያ መንገድ ላይ ሞተው ተኝተው ይገኛሉ። ሞታቸውም ለዘንዶው ተከታዮች “ደስታ” አመጣ፤ ለዳንኤል ግን ሐዘንን አመጣ።

የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ መታተም ታሪክ ደግሞ በአልዓዛር ትንሣኤ ተወክሎ ነበር፤ ይህ ትንሣኤው የክርስቶስ ሥራ የመታተም ተግባር መሆኑ ተለይቶ ታውቆ ነበር፤ እርሱም ክርስቶስ የሚታትማቸው ሰዎች ምልክት እንደ ሆነ፣ ወደ ኢየሩሳሌም የተደረገውን የድል መግቢያ መርቶ ገባ፤ ይህም በሚለራዊ ታሪክ ውስጥ የእኩለ ሌሊት ጩኸት እንቅስቃሴን አመልክቶ ነበር፤ እንዲሁም በአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ታሪክ ውስጥ ደግሞ። የአልዓዛር ትንሣኤ የተከናወነው እህቶቹ ማርያምና ማርታ በሐዘን ላይ ሳሉ ነበር፤ እንዲሁም ዳንኤል በአሥረኛው ምዕራፍ ውስጥ በሃያ አንድ ቀናት ያደረገው እንደ ልቅሶ ነበር። በአሥረኛው ምዕራፍ ውስጥ የዳንኤል ልቅሶ በሚካኤል መውረድ ይፈጸማል፤ እርሱም ያው አልዓዛርንና ሙሴን ወደ ሕይወት የመለሰቸው “ድምፅ” ያለው ባለስልጣን ራሱ ነው። በራእይ አሥራ አንድ ምዕራፍ ውስጥ ያሉት የሁለቱ ምስክሮች ትንሣኤ ደግሞ ዳንኤል በ“ማሬህ” ምክንያታዊ ራእይ መለወጡ ተወክሎ ነው።

በአሥረኛው ምዕራፍ፣ ዳንኤል በራእይ ምዕራፍ አሥራ አንድ ደግሞ የተወከለውን የመቶ አርባ አራት ሺህ ማተም ይወክላል። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ገብርኤል፣ በመጨረሻው ዘመን በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ የሚደርሰውን ዳንኤል እንዲያስተውል መጥቶ እንደሆነ በግልጽ ይናገራል። በመጨረሻዎቹ ቀናት በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ ስለሚደርሰው መልእክት፣ በትንቢታዊ ሁኔታ ትንቢታዊ መስመር በትንቢታዊ መስመር ላይ በመንበር በሚጸና ሥርዓተ ዘዴ ውስጥ ተቀምጦ ነው። በዚያ ተግባራዊ አውድ ውስጥ፣ የመጀመሪያ መጠቀስ ሕግ ትክክለኛው መረዳት የሚታየው ከተሰበሰቡት መስመሮች ውስጥ ያሉትን የውስጥና የውጭ እውነቶች ሁለቱንም ለሚያዩ ብቻ መሆኑን ያሳያል። እነርሱም “ራእዩን” እና “ነገሩን” የሚያስተውሉ ናቸው።

አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ትንቢታዊውን መልእክት ያስተውላሉ፣ ነገር ግን መልእክቱን ደግሞ ይለማመዳሉ፤ ምክንያቱም መልእክቱና ልምምዱ ከእርስ በርሳቸው ሊለዩ አይችሉም። የሚቀድሰው መልእክቱ ነው፤ ምክንያቱም መልእክቱ የእግዚአብሔር ቃል ነው፣ ክርስቶስም የእግዚአብሔር ቃል ነው፣ የእግዚአብሔርም ቃል እውነት ነው። መልእክቱ እንደ እውነት የተረጋገጠ ነው፣ ምክንያቱም እርሱ ማን እንደሆነና ምን እንደሆነ ከሚገልጹት መርሆች በላይም በታችም ያልሆኑ በትንቢታዊ አተገባበር መርሆች አማካይነት ስለሚወከል ነው። እርሱ ፓልሞኒ ነው፣ ድንቅ ቈጣሪው፣ የምስጢሮች ቈጣሪው። እርሱ ድንቅ ቋንቋ አዋቂው ነው፣ መጀመሪያውና ፍጻሜው፣ ፊተኛውና ኋለኛው፣ አልፋና አሜጋ። እርሱ ማን እንደሆነ የሚገልጹት እነዚህ አካላት ናቸው የትንቢትን መልእክት የሚያቆሙትን ትንቢታዊ ሕጎች የሚወስኑት፣ የትንቢትንም ልምምድ የሚያፈሩት።

ዑላይና ሂድዴቅል፣ የሺናር ሁለቱ ታላላቅ ወንዞች፣ ወደ ፋርስ ባሕረ ሰላጤ ከመድረሳቸው በፊት በመገናኛቸው አካባቢ ሻት አል-አረብ ተብሎ የሚጠራ ረግረጋማ ስፍራ ይፈጥራሉ፤ ነገር ግን ወደ አንድ ወንዝ አይወጡም። ሻት አል-አረብ የኤፍራጥስና የጤግሮስ ወንዞች እንዲሁም የብዙ አነስተኛ ወንዞችን ጅረቶች መገናኘት የፈጠረው የወንዝ ዳልታ ነው። ሆኖም በዳልታው ክልል ውስጥ እንኳ ኤፍራጥስና ጤግሮስ የራሳቸውን ማንነት ጠብቀው እንደ ተለያዩ ወንዞች ወደ ፋርስ ባሕረ ሰላጤ ይፈስሳሉ። የትንቢት ውስጣዊና ውጭዊ መልእክቶች የተለየ ግንኙነታቸውን ይጠብቃሉ፤ ነገር ግን ወደ ፍጻሜያቸው ሲደርሱ (በመጨረሻዎቹ ዘመናት) ብዙ አስተዋጽኦ ያላቸው ወንዞችን ጅረቶች ያሉበትን ዳልታ ያመነጩሉ። ኢየሱስ መንፈሳዊውን በተፈጥሮቸው ያሳያል፤ እናም በመጨረሻዎቹ ዘመናት የእያንዳንዱ ራእይ ውጤት የዳልታ የጎርፍ ምድር ይፈጥራል፤ ምንም እንኳ ሁለቱ ታላላቅ ወንዞች የተለዩ ሚናዎቻቸውን ይጠብቃሉ።

የሃያ አንድ ቀናት የሐዘን ዘመን ከሁለቱ ምስክሮች በአደባባይ ሞተው ከሚተኙበት ጊዜ ጋር ይጣጣማል፤ ያም የጊዜ ክፍል በመጀመሪያው ተስፋ መቁረጥና በመዘግየት ዘመን ይጀምራል። ይህ የጊዜ ክፍል አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ የሚታተምበት በታላቁ የጊዜ ዘመን ውስጥ ይከሰታል። ማተም በ1989 በዘመን ፍጻሜ ጊዜ አልተጀመረም፤ ክርስቶስ እንደ ሦስተኛው መልእክ በሴፕቴምበር 11, 2001 በወረደ ጊዜ ተጀመረ። ሕዝቡን ወደ ቃዴስ ለሁለተኛ ጉብኝታቸው አመጣቸው፤ በዚህም ጊዜ ዝግጁ የሆኑት ጥቂቶች ወደ ተስፋይቱ ምድር ይገባሉ። ከ1989 የዘመን ፍጻሜ ጀምሮ እስከ ሴፕቴምበር 11, 2001 ድረስ ያለው የእግዚአብሔር ሕዝብ ልምምድ አላተማቸውም። ማተም ክርስቶስ በወረደ ጊዜ እና የሦስተኛው ወዮ የሰባተኛው መለከት የመጀመሪያውን ድምፅ በአሰማ ጊዜ ተጀመረ።

የሰባተኛው መለከት መነፋት የእግዚአብሔር ምስጢር የሚፈጸምበት ስፍራ ነው፤ ያም ምስጢር በዚያ መለከት መነፋት ወቅት የሚፈጸመውን የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ማተም መቀበል ይወክላል። ያ መለከት ሦስት ድምፆችን ያሰማል፤ ምክንያቱም እርሱ እውነት ነው። የመጀመሪያው ድምፅ መስከረም 11, 2001 ነበር፤ ሁለተኛው ድምፅ ጥቅምት 7, 2023 ነበር፤ ከእነዚያም ሦስቱ ድምፆች ሦስተኛው በቅርቡ በሚመጣው የእሑድ ሕግ ጊዜ ነው። እነዚያ ሦስቱ ድምፆች በእውነት ውስጥ ሁልጊዜ የሚኖሩት ሦስቱ እርምጃዎች ናቸው። በዳንኤል ምዕራፍ አሥር ያሉት ሦስቱ ንክኪዎች ልምዱን በሰባተኛው መለከት ሦስት

ድምፆች የተወከለው የታሪክ ዘመን ጋር አገናኙት።

በዳንኤል በአሥረኛው ምዕራፍ የሚያብራራው፣ ወደ ክርስቶስ አምሳል መለወጥን የሚያመጣ የትንቢት መልእክት፣ በመጨረሻዎቹ ዘመናት በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ ስለሚደርስ ነገር የሚናገረው መልእክት ነው፤ ነገር ግን በጠቅላላ አቀራረብ ስለ መጨረሻዎቹ ዘመናት አይደለም። እርሱ በአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ የማኅተም ጊዜ ውስጥ የእግዚአብሔር ሕዝብ የሚያስተውሉትና የሚለማመዱት መልእክት ነው።

ገብርኤል በምዕራፍ አሥራ አንድ የተወከለውን ትንቢታዊ ታሪክ ማቅረብ ሲጀምር፣ የተወሰኑ የትንቢት መስመሮችን ያቀርባል። የመጀመሪያዎቹ ሁለት ቁጥሮች በ1989 በፍጻሜው ዘመን ከቂሮስ (እንደ ቡሽ የመጀመሪያው) ይጀምራሉ፣ ከዚያም እስከ ዶናልድ ትራምፕ እንደ አርባ አምስተኛው ፕሬዚዳንት (ስድስተኛው) ታሪክ ድረስ ይቀጥላሉ፤ በዚያም ትንቢታዊው ታሪክ ይቆያል፣ እስከ ተባበሩት መንግሥታት (እስክንድር ታላቁ) እንደ ሰባተኛው መንግሥት ያለው ታሪክ በቁጥሮች 3 እና 4 እስኪነገር ድረስ። ስለዚህ ዶናልድ ትራምፕ እንደ ሀብታሙ ስድስተኛ ፕሬዚዳንት ዓለምአቀፋውያንን የሚያነሳሳ መልእክት፣ በአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ የማኅተም ዘመን የሚፈጸም እውነት ነው። ስለዚህም እርሱ የአሁኑ እውነት ነው።

በአምስት እስከ ዘጠኝ ባሉት ቁጥሮች ውስጥ፣ በ538 የጳጳሳዊ ሥልጣን በዙፋኑ ላይ እንደ ተቋቋመ፣ እስከ ሞት የሚደርስ ቍስል እና እስከ ፍጻሜው ዘመን በ1798 ድረስ ያለው ታሪክ ተዘርግቶ ቀርቧል። እርግጥ ነው፣ ይህ ቁጥር አርባን ስለሚደግፍና ስለሚያረጋግጥ አስፈላጊና ጠቃሚ እውነት ነው፤ ነገር ግን በአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ የማኅተም ጊዜ ውስጥ የሚከናወን የተለየ ትንቢታዊ ትረካ አያቀርብም። ቁጥር አሥር፣ እንደ አምስት እስከ ዘጠኝ ባሉት ቁጥሮች፣ የቁጥር አርባን ትክክለኛነት ያረጋግጣል፤ ነገር ግን በማኅተም ዘመን የሚፈጸመውን ትንቢታዊ ታሪክ አይመለከትም። ሆኖም ግን፣ 1989ን ያመለክታል፤ ስለዚህም በቁጥር አርባ አንድ እስካለው የአሁኑ ሕግ ድረስ ከ1989 ጀምሮ በመተው ዝምታ ያለበትን ዘመን ያቋቁማል።

ከአሥራ አንድ እስከ አሥራ አምስት ያሉት ቁጥሮች በአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ የማኅተም በሚደረግበት ዘመን የሚፈጸም ታሪክን ይለዩ ያሳያሉ። እነዚያ ቁጥሮች በሁለተኛና በሦስተኛ ቁጥሮች መካከል ባለው ስውር ታሪክ ውስጥ፣ እንዲሁም በአርባኛው ቁጥር ውስጥ ከ1989 እስከ በአርባ አንድኛው ቁጥር ያለው የአሁኑ ሕግ ድረስ ይገባሉ። እነዚህ ቁጥሮች በእጅጉ የአሁኑ እውነት ናቸው፤ እኛም ከእነዚህ ቁጥሮች መረዳት የታሰበውን ጥቅም ለማጫደ ከሆነ፣ እንደዚህ መታወቅ ይገባቸዋል።

የታሰቡት ጥቅሞች ሁለት ዓይነት ናቸው፤ ምክንያቱም እርሱ በውስጡ የተወከለውን የትንቢታዊ ታሪክ ማስተዋል ይወክላል፣ እንዲሁም የዚያን መልእክት እውነቶች በመረዳት የሚመነጨውን ልምምድ ደግሞ ይወክላል። የመልእክቱ ማስተዋል፣ በማኅተም ዘመን እየተፈጸመ ያለው የእውቀት የመጨረሻ መጨመር፣ ከአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ መካከል ሊሆኑ ያሉትን የሚቀድስ ነው። ስለዚህ፣ ቁጥሮቹን ከውስጣዊና ከውጭዊ አንፃር መመልከት አስፈላጊ ነው።

በዘሌዋውያን ሃያ ስድስት ውስጥ የተጠቀሰው “ሰባት ዘመን” ፈጽሞ የመቶ አርባ አራት ሺህ የማኅተም ዘመን አካል ነው፤ ምክንያቱም በምዕራፍ ሁለትና ዘጠኝ የተወከሉት የዳንኤል ሁለት ጸሎቶች፣ በአውሬው ምስል የተወከለውን የትንቢታዊ ታሪክ ለማስተዋል የሚቀርብ ሁለት ዓይነት ጸሎትን ይወክላሉ፤ እንዲሁም የኃጢአታቸውንና የአባቶቻቸውን ኃጢአት ይቅርታ የሚለምነውን የዘሌዋውያን ሃያ ስድስት ጸሎት የሚፈጽሙ ሰዎች የሚያፈሩትን ተሞክሮ ለመቀበል ደግሞ ነው። ውጫዊው ጸሎት የአውሬውን ምስል ይለይታል፤ ውስጣዊው ጸሎት ግን የክርስቶስን ምስል ያፈራል።

በዳንኤል አስራ አንድ ውስጥ በተለያዩ ክፍሎች የተመለከተውን፣ በተለይም በማኅተም ዘመን ውስጥ ፍጻሜውን የሚያገኘውን ታሪክ መረዳት፣ በዳንኤል መጽሐፍ ምዕራፍ ሁለት ውስጥ በዳንኤል ጸሎት

ተመስሏል። እርሱና ሦስቱ የታመኑ ሰዎች ስለ ብረቶቹ ምስል የነበረውን የናቡከደነፆር ሕልም ምስጢራዊ መልእክት ለማስተዋል ፈለጉ። በናቡከደነፆር የተሰወረ ሕልም የተወከለው ትንቢታዊ ታሪክ ትክክለኛ ግንዛቤ በሚታወቅበት ጊዜ፣ ያ ግንዛቤ ለሚያስተውሉት ሰዎች የሚገልጠው፣ በዳንኤል መጽሐፍ ምዕራፍ ዘጠኝ በዳንኤል ጸሎት የተመሰለውን ፍጹም ንስሐ በግል ልምምዳቸው ካላሳኩ በስተቀር፣ ያለ ተስፋ መሆናቸውን ነው።

በዳንኤል ምዕራፍ አሥር ውስጥ በዳንኤል የተወከለውን ልምምድ ከምዕራፍ አሥራ አንድ ውስጥ ካለው የዘመን ፍጻሜ ክስተቶች ትንቢታዊ ትረካ ለይቶ መመልከት እንደ ትንቢት ተማሪ መውደቅ ነው። በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ፣ ቁጥር አሥራ አንድና አሥራ ሁለት ውስጥ፣ የድንበር ጦርነት፣ የራሬያ ሰልፍ እና የደቡብ ንጉሥ ድል፣ በእግዚአብሔር ትንቢታዊ ቃል ውስጥ ከተመለከቱት ሦስት የውክልና ጦርነቶች ሁለተኛውን ይወክላል። ይህን የእውነት ግልጽ መገለጥ ወደ እይታ የሚያመጣው ቁልፍ፣ በቁጥር አሥር ውስጥ የሰሜን ንጉሥ “ይጎርፋል፣ ያልፋልም፣ እስከ ምሽጉም (አንገቱ) ድረስ” ብሎ የገለጸው የድንቅ ቋንቋ ባለሙያው አጠቃቀም ነው። እርሱ ስለ መጎርፋትና ማለፍ የሚናገሩ ሁለት ሌሎች ቁጥሮችን ሰጥቶአል፤ ይህንንም በማድረግ የክስተቶቹን ትንቢታዊ ትረካ እና የእነዚያ ክስተቶች መረዳት ሊያፈራው የሚገባውን ልምምድ አንድ ላይ ያመጣል።

ነገር ግን ልጆቹ ይነሣሣሉ። ብዙ ታላላቅ ሠራዊትም ያሰባሰባሉ፤ አንዱም በእርግጥ ይመጣል። ይጎርፋልም ያልፋልም፤ ከዚያም ተመልሶ እስከ ምሽጉ ድረስ ይነሣሣል። የደቡብም ንጉሥ በቀጣዩ ይነሣል። ወጥቶም ከእርሱ ጋር፣ ማለትም ከሰሜን ንጉሥ ጋር ይዋጋል፤ እርሱም ታላቅ ሠራዊት ያቆማል። ነገር ግን ያ ሠራዊት በእጁ አልፎ ይሰጣል። ሕዝቡንም በወሰደ ጊዜ ልቡ ከፍ ይላል፤ እልፍ አእላፋትንም ይጥላል፤ ነገር ግን በዚህ አይበረታም። ዳንኤል 11:10-12።

እ.ኤ.አ. በ2014 ፑቲን በዩክሬን ጦርነትን ጀመረ፤ እናም ይህን እውነት በዳንኤል ምዕራፍ 11 ቁጥር 11 እንደተወከለ ለማወቅ፣ የትንቢት ተማሪ አስቀድሞ ቁጥር 10 የዳንኤል ምዕራፍ 11 ቁጥር 40 ሁለተኛውን ክፍል የሚያመለክት ታሪክ እንደሚወክል ማየት ይገባዋል። ይህን ሲያውቁ ከዚያ ቁጥር 10 በቁጥር 40 ላይ የሚጨምረው፣ የሶቪየት ህብረት በ1989 በተጠራረገ ጊዜ፣ የሰሜን ንጉሥ ወደ ምሽጉ ብቻ—“አንገቱ” ድረስ—እንደ ወጣ መሆኑን ያያሉ። ነገር ግን የትንቢት ተማሪ ይህ ምን እንደሚያመለክት አያውቅም ነበር፤ ኢሳይያስ ምዕራፍ 8 ቁጥር 8 እስኪያይ ድረስ። ከዚያ ጊዜ በኋላ ሦስቱም ቁጥሮች በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሦስት ጊዜ ብቻ በተጠቀሙ አንድ አገላለጽ እንደተገናኙ ለመለየት ትንቢታዊ ሥልጣን ይኖረው ነበር።

ከዚያም ተማሪው “ይጥለቀለቅና ያልፋል” የሚለው አገላለጽ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሦስት ጊዜ መከሰቱ ሆነ ተብሎ የተደረገ ድግግሞሽ መሆኑን የሚያረጋግጥ ሁለተኛ ምስክር ያስፈልገዋል። ለዚህ እውነታ ሁለተኛው ምስክር የሚቋቋመው ሦስቱም ጥቅሶች (ምስክሮች) የሰሜን ንጉሥ በደቡብ ንጉሥ ላይ ሲወርር መሆኑን ስለሚያመለክቱ ነው። እነዚህ ሦስቱ ምስክሮች፣ በሁለት ዓይነት ውስጣዊ ምስክሮች አማካኝነት አንድ ዓይነት ምሳሌያዊ ታሪክ መሆናቸው ከተረጋገጠ በኋላ፣ የትንቢት ተማሪው እነዚህን ሦስቱን ጥቅሶች በ“መስመር በመስመር” ሥርዓት እርስ በርሳቸው ላይ እንዲያኖር ያመራዋል። ያ አተገባበር የጥቅሶቹን ይዘት ያሰፋል፤ እነዚህ ጥቅሶችም በሰሜን ንጉሥና በደቡብ ንጉሥ መካከል ያለውን ጦርነት ያቀርባሉ።

ኢሳይያስ ምዕራፍ ሰባት ቁጥር ስምንትና ዘጠኝ፣ በቁጥር አሥር የተጠቀሰው “ምሽግ” ምንን እንደሚወክል ያለውን እንቆቅልሽ ለመፍታት ቁልፉን ይሰጣሉ፤ ምክንያቱም ለ“ምሽግ” የተጠቀመው የዕብራይስጥ ቃል በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ቁጥር ሰባት የደቡብ ንጉሥ የገባበት ያው “ምሽግ” ነው። “ምሽግ” የሚለው ቃል ደግሞ በዳንኤል አሥራ አንድ ቁጥር ሠላሳ አንድ ውስጥ በሚገኘው “የኃይል መቅደስ” በሚለው ንግግር ውስጥ “ኃይል” ተብሎ ተተርጉሟል። ስለዚህ እነዚህ ሁለቱ ቁጥሮች—ሰባትና ሠላሳ አንድ—“ምሽግ” የመንግሥት ወይም የንጉሥ ዋና ከተማ መሆኑን የሚያረጋግጡ ሁለት ምስክሮችን ይሰጣሉ። ይህ እውነታ

በሁለት ምስክሮች (ሁለቱም በምዕራፍ አሥራ አንድ) ላይ ተመሥርቶ ከተቋቋመ በኋላ፣ ኢሳይያስ በምዕራፍ ሰባት ቁጥር ስምንትና ዘጠኝ በሚገኘው ምሥጢራዊ ንግግር ውስጥ በሁለት ውስጣዊ ምስክሮች ምሽጉ የመንግሥት ዋና ከተማ ወይም የዚያ መንግሥት ንጉሥ መሆኑን ሲያቋቁም፣ ከ1989 በፊት ዋና መሠረቱ ፋሲያ የነበረችው፣ ዋና ከተማዋም ሞስኮ የነበረችው ሶቪየት ኅብረት፣ መሪዋ ሚካኤል ጎርባቾቭ እንደነበረ ያቋቁማል። የጎርባቾቭ የሚታይ ልዩ መለያ ግንባሩ መሆኑ ድንገተኛ አይደለም።

በመስመር ላይ መስመር፣ የዚህ አተገባበር መደምደሚያ አስፈላጊነቱን በሚከተለው ቃል ያጠናክራል፤ “ከላመናችሁ፣ በእርግጥ አትጸኑም።” ኢየሱስም እንዲህ አለ፤ “እናንተ ሰነፎች፣ ነቢያት የተናገሩትን ሁሉ ለማመን ልባችሁ የዘገየ!” [ሉቃስ 24፡25 ተመልከቱ] ዕዝራም እንዲህ ጻፈ፤ “እነርሱም በማለዳ ተነሥተው ወደ ቴቆአ ምድረ በዳ ወጡ፤ ሲወጡም ኢዮሳፍጥ ቆሞ እንዲህ አለ፤ ይሁዳ ሆይ፣ እናንተም የኢየሩሳሌም ነዋሪዎች፣ ስሙኝ፤ በአምላካችሁ በእግዚአብሔር እመኑ፣ እንዲሁም ትጸናላችሁ፤ ነቢያቱንም እመኑ፣ እንዲሁም ትበለጽጋላችሁ።” [2 ዜና መዋዕል 20፡20 ተመልከቱ] በራእይ መጽሐፍ ውስጥ ሰባት ጊዜ የመስማት ትእዛዝ ተሰጥቷል። “ጀሮ ያለው መንፈስ ለቤተ ክርስቲያናት የሚለውን ይስማ።”

መጽናት ማለት ከጥበባዎቹ ድንግልናዎች መካከል መሆን ነው፤ ሰነፎች ግን ለነቢያት ማመን ልባቸው ዝግ ነውና። ጥበባዎች እግዚአብሔር በነቢያቱ አማካይነት የተናገረውን ያምናሉ፣ እነርሱም ለቤተ ክርስቲያናት መንፈስ የሚለውን ስለሚሰሙ ይጸናሉ ይበለጽጉማል። የፋሲያ መለዎት፣ እና በ2014 በዩክሬን ላይ የጀመረችው ጦርነት፣ ክርስቶስ ያንኑ እውነት በሚፈታበት ዘመን በትንቢት ጥናት ጥበባዎች የሆኑትን የሚያጸና ነው።

ያ እውነት በ2014 በታሪክ ውስጥ ደረሰ፣ ይህም ከ2001 በኋላ ስለሆነ በአንድ መቶ አርባ አራቱ ሺህ የማንተም ዘመን ውስጥ ይገኛል። በሚቀጥለው ዓመት፣ 2015፣ ከመጨረሻው ዘመን በ1989 ጀምሮ ስድስተኛው ፕሬዚዳንት የሆነው እጅግ ሀብታሙ ፕሬዚዳንት ግሎባሊስቶችን ማነቃቃት ጀመረ። ቁጥር አሥር የ1989ን ታሪክ ይለያል፣ ነገር ግን ፋሲያን “ምሽግ” እንደሆነችም ያቋቁማል፤ በሚቀጥሉትም ሁለት ቁጥሮች ውስጥ ፋሲያ የተወካይ ጦርነቶችን ሁለተኛውን ውጊያ ትጀምራለች፣ ጥቂትም በዚያ ውጊያ ያሸንፋል። የእነዚህ ቁጥሮች እውነት የሚወክለው ታሪክ በሚፈጸምበት ጊዜ ይፈታል።

«ዳንኤል በዕድሉና በስፍራው ቆሞአል። የዳንኤልና የዮሐንስ ትንቢቶች ሊገቡ ይገባል። እርስ በእርሳቸው ይተረጉማሉ። ለዓለም ሁሉም ሊያስተውሉአቸው የሚገቡ እውነቶችን ይሰጣሉ። እነዚህ ትንቢቶች በዓለም ውስጥ ምስክር ሊሆኑ ናቸው። በእነዚህ የመጨረሻ ቀኖች ፍጻሜያቸው እየተፈጸመ ሲመጣ፣ ራሳቸውን ያብራራሉ።» The Kress Collection, 105.

የአሥራ አንድኛና የአሥራ ሁለተኛው ቁጥሮች ትንቢት በአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ የማንተም ዘመን ውስጥ በታሪካዊ ፍጻሜዋ እየተፈታች ነው፤ ነገር ግን “መስመር በመስመር” ከእነዚህ ቁጥሮች ጋር የተያያዘ ሌላ አስፈላጊ እውነታ አለ። የትንቢት ተማሪው ሦስቱን የ“መጥለቅለቅና ማለፍ” ክፍሎች አንድ ላይ ለማምጣት እንዲችል፣ የስድሳ አምስት ዓመታትን ትንቢት ደግሞ ወደ ትንቢታዊው መስመር ማስገባት አለበት። የስድሳ አምስት ዓመታት ትንቢት የሁለቱ ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሃያ ዓመት ትንቢቶች መጀመሪያን ይጠቁማል፤ እንዲሁም እርስ በርሳቸው በአርባ ስድስት ዓመት ልዩነት እንደሚጀምሩ ያመለክታል። የስድሳ አምስት ዓመታትን በመጀመሪያ ሲለይ፣ አልፋና ኦሜጋም በመጨረሻ ስድሳ አምስት ዓመታትን እንደሚያፈሩ ያመለክታል።

በመጀመሪያውም ሆነ በመጨረሻው ያሉት ስልሳ አምስት ዓመታት እያንዳንዳቸው የሦስት መለያ ድንጋዮች ምልክት አላቸው። የመጀመሪያው 742 ዓ.ዓ. ነበር፤ ከዚያም ከአሥራ ዘጠኝ ዓመታት በኋላ 723 ዓ.ዓ.፤ ከዚያም ከአርባ ስድስት ዓመታት በኋላ 677 ዓ.ዓ.። እነዚህ ሦስት መለያ ድንጋዮች በመጨረሻው በ1798፣ 1844 እና 1863 ይወክላሉ። በመጀመሪያው (አልፋ) ያለው የአርባ ስድስት ዓመታት ጊዜ የቤተ መቅደሱንና

የሠራዊቱን መረገጥ ይወክላል፤ በመጨረሻውም (አሜጋ) ያለው የአርባ ስድስት ዓመታት የመቅደሱንና የሠራዊቱን መመለስ ይወክላል፤ በዚያን ጊዜ የቃል ኪዳኑ መልእክተኛ (እርሱም ደግሞ አልፋና አሜጋ የሆነ) ከ1798 እስከ 1844 ባሉት አርባ ስድስት ዓመታት እርሱ ያቆመው ቤተ መቅደስ ውስጥ ድንገት ይገባ ነበር።

እስያስ በ742 ዓ.ዓ. ትንቢቱን በገለጠበት ዘመን ከዚያ በፊት በአሥራ ዘጠኝ ዓመታት የተቀደመው አርባ ስድስት ዓመታት፣ በፍጻሜያቸው ላይ አርባ ስድስት ዓመታትን ይወክላሉ፤ ከዚያም በኋላ በክፍለ-ዘመን ሥርዓት አሥራ ዘጠኝ ዓመታት ይከተላሉ። ከ1844 እስከ 1863 ያሉት አሥራ ዘጠኝ ዓመታት፣ በዚያ ታሪክ ውስጥ በተከሰተው አመፅ ምክንያት ሳይፈጸም የቀረውን ለመቶ አርባ አራት ሺህ የክርስቶስ አሳብ ምሳሌ ያቀርባሉ። ለዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ ቁጥር አሥር እስከ አሥራ ሁለት ድረስ ያሉትን ቃላት የእውነትን ቃል በትክክል ለመከፋፈል ከትንቢት ተማሪ የሚጠየቀው ሥራ፣ ፍሲያ በ2014 በዩክሬን ውስጥ ጦርነት እንደምትጀምር ብቻ ሳይሆን (እርስዎ ካመኑ)፣ ይህ ጦርነትም በመቶ አርባ አራት ሺህ የማተም ዘመን ውስጥ እንደሚጀመር ያረጋግጣል። በእነዚህ ቁጥሮች ውስጥ የተወከለው ትንቢታዊ ታሪክ እንደሚያስፈልግ ሁሉ፣ የዚያው ታሪክ እውነት የሚፈታበት ታሪክም እንዲሁ ከ1844 እስከ 1863 ባሉት አሥራ ዘጠኝ ዓመታት ታሪክ ይወክላል።

1844 የሠስተኛውን መልእክ መምጣት ያመለክታል፣ እንዲሁም በ2001 ሴፕቴምበር 11 የሠስተኛውን መልእክ መምጣት በትንቢታዊ ምሳሌነት ያሳያል። 1863 በኢያሪኮ እንደገና በመገንባት የተመሰለውን ዓመፅ ይወክላል። የ1863 የመንገድ ምልክት ደግሞ በቅርቡ በሚመጣው የእሁድ ሕግ ጊዜ “የኢያሪኮን ቅጥሮች የሚያፈርሱ” ለመሆን የሚያገለግሉትን አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ታዛዥነት በትንቢታዊ ምሳሌነት ያመለክታል። እየተመለከትናቸው ባሉት ጥቅሶች ውስጥ፣ ቁጥር አስራ ስድስት በዩናይትድ ስቴትስ ያለውን የእሁድ ሕግ ይወክላል። ቁጥር አስራ አንድ ከ2014 ጀምሮ እስከ ፑቲን የመጨረሻ ድል ድረስ ምልክት ያደርጋል። እነዚህ ጥቅሶች በቁጥር አስራ ሦስት እስከ አስራ አምስት እንደተወከለው ቀጥሎ በሚመጣው ሦስተኛው የውክልና ጦርነት የሚከተለውን የሁለተኛው የውክልና ጦርነት መጀመሪያ ያመለክታሉ።

ቁጥር ሁለትን ከቁጥሮች አሥራ አንድና አሥራ ሁለት ጋር በማጣመር፣ በ2014 የጀመረውን የዩክሬን ጦርነት እንለያለን፤ ከዚያም በ2015 የአሜሪካ ፕሬዚዳንታዊ የምርጫ ዘመቻ ተከተለ፣ ከዚያም በ2016 እጅግ ባለጠጋው ፕሬዚዳንት ተመረጠ። ቁጥር አሥራ ሁለትን የሚከተለው ነገር፣ በሦስተኛው የወኪል ጦርነት ውስጥ፣ ከእሁድ ሕግ በፊት የመጨረሻው ፕሬዚዳንት የሚፈጽመው በቀል ነው። ሁለተኛው የወኪል ጦርነት፣ እርሱም የድንበር ጦርነት የሆነው፣ ስድስተኛውን እጅግ ባለጠጋው ፕሬዚዳንት ከመመረጡ ጥቂት ቀደም ብሎ ጀመረ።

በ1844 እስከ 1863 ድረስ ባለው ታሪክ ውስጥ፣ የሕዝቅኤል ሁለቱ በትሮች ሊጣመሩ ነበር። መጣመራቸውም የመለኮትና የሰብአዊነት አንድነትን ይወክል ነበር፤ ይህም አንድ መቶ አርባ አራቱን ሺህ የማተም ሥራ ነው። በ1844 ሦስተኛው መልእክ መጥቶ ከሰማያዊው መቅደስ፣ ከእግዚአብሔር ሕግ፣ ከሰንበት፣ እና ከሦስተኛው መልእክ ጋር የተያያዘውን ብርሃን ገለጠ። በ1849 ጌታ በታላቁ ቅሬታ ጊዜ መበተንን የተቀበለውን የተበተነ መንጋ ለመሰብሰብ እጁን ለሁለተኛ ጊዜ ዘረጋ። በ1850ም ሕዝቡን የሐብቁቅን ሁለተኛ ሰንጠረዥ እንዲያዘጋጁ መራቸው፤ ይህም እርሱ ሕዝቡን “የኢያሪኮን ቅጥሮች ለማፍረስ” ሲመራቸው ሊያውጁት የነበረውን መልእክት በሥዕላዊ መልኩ ለማብራራት ነበር። ያ ሰንጠረዥም “አሮጌው ሰንጠረዥ” እንዳደረገው “ሰባቱ ዘመናችን” አካትቶ ነበር።

በ1856 ዓ.ም.፣ እርሱ ከ“ኢያሪኮ ጦርነት” አስቀድሞ ሕዝቡን ለማተም የነበረውን ብርሃን ከፈተ። ያ ብርሃን አልፋና አሜጋ ለዊልያም ሚሊር ከገለጠው የመጀመሪያው ብርሃን መጨመር ነበር። እርሱም በጥንታዊቱ የኢያሪኮ ጦርነት ውስጥ ደጋግሞ እንደተወከለው የ“ሰባት ዘመናት” ብርሃን ነበር። ሕዝቡን ለማተም የነበረው ብርሃን፣ ደግሞም እነርሱን ሊያነቃቃቸው እና ወደ ፍልድልፍያ ልምምድ እንደገና ሊመልሳቸው

የነበረው የሎዶቅያ መልእክት ነበር። ያ የመጨረሻው ብርሃን የመጀመሪያው ብርሃን መጨመር ነበር፤ ነገር ግን ሕዝቡ ብርሃኑን ችል አሉ፤ እናም በራሳቸው ምርጫ በሎዶቅያ ምድረ በዳ እንዲበዝኑ መረጡ። 1844፣ 1849፣ 1850፣ 1856 እና 1863 በመስከረም 11፣ 2001 ታሪክ እስከ በቅርቡ ወደሚመጣው የእሱድ ሕግ ድረስ የተወከሉ አምስት የመንገድ ምልክቶችን ይወክላሉ።

በሚቀጥለው ጽሑፍ ይህንን ጥናት እንቀጥላለን።

ኢያሪኮም በእስራኤል ልጆች ምክንያት እጅግ ተዘግታ ነበር፤ ማንም አይወጣም ነበር፤ ማንምም አይገባም ነበር። እግዚአብሔርም ኢያሱን አለው፡- እነሆ፤ ኢያሪኮን፣ ንጉሥዋንም፣ ኃያላን ጦረኞችዋንም በእጅህ አሳልፌ ሰጥቻለሁ። እናንተም ሁላችሁ የጦር ሰዎች ከተማይቱን ከብባችሁ አንድ ጊዜ ዙሪያዋን ትዘራላችሁ፤ እንዲሁም ስድስት ቀን ታደርጋላችሁ። ሰባት ካህናትም በታቦቱ ፊት ሰባት የአውራ በግ ቀንዶች መለከቶችን ይሸክሙ፤ በሰባተኛውም ቀን ከተማይቱን ሰባት ጊዜ ትዘራላችሁ። ካህናቱም በመለከቶቹ ይነፋሉ። እንዲሁም ይሆናል፤ በአውራ በግ ቀንድ ረጅም ድምፅ ሲያሰሙ፣ የመለከቱንም ድምፅ በሰማችሁ ጊዜ፣ ሕዝቡ ሁሉ በታላቅ ጩኸት ይጮኻል፤ የከተማይቱም ቅጥር ፈጽሞ ይወድቃል። ሕዝቡም እያንዳንዱ ሰው በፊቱ ቀጥ ብሎ ይወጣል። የነዌም ልጅ ኢያሱ ካህናቱን ጠርቶ አላቸው፡- የቃል ኪዳኑን ታቦት ተሸክሙ፣ ሰባት ካህናትም በእግዚአብሔር ታቦት ፊት ሰባት የአውራ በግ ቀንዶች መለከቶችን ይሸክሙ። ለሕዝቡም አለ፡- እላፍ፣ ከተማይቱንም ክበቡ፣ የታጠቀውም በእግዚአብሔር ታቦት ፊት ይለፍ። እንዲሁም ሆነ፤ ኢያሱ ለሕዝቡ በተናገረ ጊዜ፣ ሰባቱ ካህናት ሰባቱን የአውራ በግ ቀንዶች መለከቶች ተሸክመው በእግዚአብሔር ፊት አለፉ። በመለከቶቹም ነፍ፤ የእግዚአብሔርም የቃል ኪዳኑ ታቦት ተከተላቸው። የታጠቁትም ሰዎች በመለከት ከሚነፉት ካህናት ፊት ይሄዱ ነበር። የኋለኛውም ጩፍራ ከታቦቱ በኋላ ይመጣ ነበር፤ ካህናቱም እየሄዱ በመለከቶቹ ይነፉ ነበር። ኢያሱም ሕዝቡን እንዲህ ብሎ አዘ ነበር፡- እስከምነግራችሁ ድረስ አትጩኹ። በድምፃችሁም ድምፅ አታሰሙ። ከአፋችሁም ምንም ቃል አይወጣ፤ ከዚያ ጊዜ እንድትጩኹ ባዘዝኳችሁ ጊዜ ትጩኻላችሁ።

እንግዲህ የእግዚአብሔር ታቦት ከተማይቱን አንድ ጊዜ ከበበች፤ ከዚያም ወደ ሰፈሩ ገብተው በሰፈሩ አደሩ። ኢያሱም በማለዳ ማለዳ ተነሣ፣ ካህናቱም የእግዚአብሔርን ታቦት አነሡ። ሰባቱም ካህናት በእግዚአብሔር ታቦት ፊት ሰባት የአውራ በግ ቀንዶች መለከቶችን ተሸክመው ዘወትር እየሄዱ በመለከቶቹ ይነፉ ነበር፤ የታጠቁትም ሰዎች በፊታቸው ይሄዱ ነበር፤ ነገር ግን የኋለኛው ጩፍራ ከእግዚአብሔር ታቦት በኋላ ይመጣ ነበር፤ ካህናቱም እየሄዱ በመለከቶቹ ይነፉ ነበር። በሁለተኛውም ቀን ከተማይቱን አንድ ጊዜ ከበቡአት፣ ወደ ሰፈሩም ተመለሱ፤ እንዲሁም ስድስት ቀን አደረጉ። በሰባተኛውም ቀን ግን እንዲህ ሆነ፤ እንደ ንጋት ጊዜ ማልደው ተነሡ፣ ከተማይቱንም በዚያው ወግ ሰባት ጊዜ ከበቡአት፤ በዚያ ቀን ብቻ ግን ከተማይቱን ሰባት ጊዜ ከበቡአት። በሰባተኛውም ጊዜ፣ ካህናቱ በመለከቶቹ በነፋ ጊዜ፣ ኢያሱ ለሕዝቡ፡- ጩኹ፤ እግዚአብሔር ከተማይቱን ሰጥቶአችኋልና።

ከተማይቱም እርስዋ ከውስጧ ያለውም ሁሉ ለእግዚአብሔር እርግማን ትሁን፤ ብቻ ጋለሞታይቱ ረዓብ እርስዋና በቤቷ ከእርስዋ ጋር ያሉ ሁሉ በሕይወት ይነፋ። ምክንያቱም የላክናቸውን መልእክተኞች ስለ ሰወረች ነው። እናንተም ከእርግማን ነገር ፈጽሞ ራሳችሁን ጠብቁ፤ ከእርግማኑ ነገር ወስዳችሁ ራሳችሁን እርግማን እንዳታደርጉ፣ የእስራኤልንም ሰፈር እርግማን እንዳታደርጉትና እንዳታስጩንቁት። ነገር ግን ብሩም ሁሉ፣ ወርቁም፣ የናስና የብረትም ዕቃዎች ሁሉ ለእግዚአብሔር የተቀደሱ ናቸው፤ ወደ እግዚአብሔር መዝገብ ይግቡ። ካህናቱም በመለከቶች ሲነፉ ሕዝቡ ጩኹ፤ እንዲሁም ሆነ፣ ሕዝቡ የመለከቱን ድምፅ በሰሙ ጊዜ በታላቅ ጩኸት ጩኹ፣ ቅጥሩም ከሥሩ ወደቀ፤ ሕዝቡም እያንዳንዱ ሰው ቀጥታ በፊቱ ወዳለው ከተማ ወጥተው ከተማይቱን ያዙ።

በከተማይቱም ውስጥ የነበረውን ሁሉ፣ ወንድና ሴት፣ ታናሽና ትልቅ፣ በሬና በግ፣ አህያም ጭምር በሰይፍ አፍ ፈጽሞ አጠፉ። ኢያሱም ምድሪቱን የሰለሉትን ሁለቱን ሰዎች፡- ወደ ጋለሞታይቱ ቤት ግቡ፤ እንደ ማሏትም ከዚያ ሴቲቱንና ያላትን ሁሉ አውጡ ብሎ ተናግሮ ነበር። ሰላዮችም የነበሩት ወጣቶች

ገብተው ረዓብንና አባቷንና እናቷንና ወንድሞቿን ያላትንም ሁሉ አወጡ፤ ዘመዶቿንም ሁሉ አውጥተው ከእስራኤል ሰፈር ውጭ አኖሯቸው። ከተማይቱንና በውስጧ ያለውን ሁሉ በእሳት አቃጠሉ፤ ብሩንና ወርቁን ብቻ፣ የናስና የብረት ዕቃዎችንም በእግዚአብሔር ቤት መዝገብ ውስጥ አኖሩ። ኢያሱም ጋለሞታይቱን ረዓብን፣ የአባቷንም ቤተ ሰብ፣ ያላትንም ሁሉ በሕይወት አዳናት፤ እርስዋም እስከ ዛሬ ድረስ በእስራኤል መካከል ትኖራለች። ምክንያቱም ኢያሱ ኢያሪኮን ለመሰለል የላካቸውን መልእክተኞች ሰውራ ነበርና። ኢያሱም በዚያን ጊዜ እንዲህ ብሎ አማለዳቸው፡- ይህችን ኢያሪኮ ከተማ ተነሥቶ የሚሠራ ሰው በእግዚአብሔር ፊት የተረገመ ይሁን፤ መሠረቷን በበኩር ልጁ ላይ ይጥላል። በሮቿንም በታናሹ ልጁ ላይ ያቆማል። እግዚአብሔርም ከኢያሱ ጋር ነበር፤ ዝናውም በምድሪቱ ሁሉ ተሰማ። ኢያሱ 6፡1-27።